

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Jeigu Mano Prašymas Turi Būti Nagrinėjamas Šioje Šalyje](#) > [Slovenia](#)

Jeigu mano prašymas turi būti nagrinėjamas šioje šalyje

Turinį pateikė
Slovėnija

Slovėnija

Už kokios rūšies nusikaltimą galiu gauti kompensaciją?

Kompensacija gali būti skiriama tik nuo *tyčinių smurtinių nusikaltimų nukentėjusiems asmenims*. Tai nusikaltimai, kuriuos nusikaltėlis padarė tyčia ir kurie laikomi tiesioginiu išpuoliu prieš gyvybę ir kūną naudojant jėgą (nusikaltimai gyvybei ir kūnui, pavyzdžiui, tyčinis nužudymas, žmogžudystė, kūno sužalojimas) arba seksualinio vientisumo pažeidimu (seksualiniai nusikaltimai).

Kita sąlyga – pagal Baudžiamąjį kodeksą už šiuos nusikaltimus baudžiama vienu arba daugiau metų laisvės atėmimo bausme. Kitaip tariant, kompensacijos negalima gauti už turtinio (finansinio) pobūdžio nusikalstamas veikas.

Už kokios rūšies žalą galiu gauti kompensaciją?

Neturite teisės gauti kompensacijos už nežymius kūno sužalojimus (pvz., sumušimus, nubrodinimus, sutrenkimus) ar kitus fizinius sužalojimus, kurie turi tik trumpalaikį išorinį poveikį arba sukelia laikinų ir mažesnių padarinių nukentėjusiojo sveikatai.

Kompensacija gali būti skiriama tik tais atvejais, kai fizinis sužalojimas vertinamas bent kaip *lengvas* (pvz., minkštųjų audinių sužalojimai, kuriuos reikia siūti, nesudėtingi kaulo lūžiai, lengvas išnarinimas ar patempimas, lengvas ausies būgnelio trūkimas, smegenų sutrenkimas su labai trumpu sąmonės praradimu, vieno arba dviejų dantų netekimas, vieno piršto sąnario netekimas).

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu asmens, mirusio dėl nusikaltimo, giminitis arba išlaikytinis? Kurie giminitis arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją?

Taip, kompensacija už psichines kančias dėl artimojo mirties taip pat gali būti skiriama išlaikytiniams, t. y. asmenims, kurie buvo išlaikomi mirusio nukentėjusiojo arba turėjo teisę būti jo išlaikomi (visų pirma tai yra nepilnamečiai vaikai ir 26 metų nesukakę vaikai, kurie yra nuolatinės formos studijų studentai; sutuoktinis arba nesusituokęs partneris, kuris neturėjo jokių pragyvenimo lėšų ir nedirbo ne dėl savo kaltės; tėvai, jei jie neturi arba negali įgyti pakankamų pragyvenimo lėšų).

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu nukentėjusiojo, kuris išgyveno, giminitis arba išlaikytinis? Kurie giminitis arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją tokiu atveju?

Ne.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu nesu ES šalies pilietis?

Ne. Formali kompensacijos skyrimo sąlyga yra aplinkybė, kad pareiškėjas yra Slovėnijos Respublikos ar kitos ES valstybės narės pilietis.

Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, jeigu čia gyvenu arba esu iš šios šalies (tai mano gyvenamosios vietos arba pilietybės šalis), net jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitoje ES šalyje? Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, o ne šalies, kurioje padarytas nusikaltimas? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Ne. Kad būtų galima prašyti kompensacijos, nusikalstama veika turi būti padaryta Slovėnijos Respublikos teritorijoje, Slovėnijos laive ar Slovėnijos orlaivyje, neatsižvelgiant į tai, kur laivas ar orlaivis buvo nusikalstamos veikos padarymo metu.

Ar, kad galėčiau reikalauti kompensacijos, turiu pirmiausia apie nusikaltimą pranešti policijai?

Taip, veika turi būti užregistruota kompetetingoje institucijoje (policijoje, prokuratūroje) arba šiai institucijai apie ją turi būti pranešta, ir turi būti laikoma nusikaltimu (o ne, pavyzdžiui, baudžiamuoju nusižengimu) ir turi būti pagrįstai įtariama, kad buvo padarytas nusikaltimas (prokurorui pateiktas skundas dėl nusikalstamos veikos).

Ar prieš pateikdamas prašymą turiu sulaukti policijos tyrimo ar baudžiamojo proceso pabaigos?

Ne, tačiau turi būti pagrįstai įtariama, kad buvo padarytas nusikaltimas, o tai reiškia, kad paprastai turi būti pateiktas bent skundas dėl nusikalstamos veikos, kurį policija, baigusi tyrimą, persiunčia prokuratūrai.

Ar pirmiausia turiu reikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio, jei jis nustatytas?

Kompensacijos, kuri suteikiama šiais atvejais, pagrindas paprastai yra galutinis ir vykdytinas teismo sprendimas, kuriuo nukentėjusiajam buvo skirta kompensacija ir kuris jau galėjo būti priimtas baudžiamajame procese (sprendimas dėl civilinio ieškinio baudžiamajame procese) arba civiliniame procese (sprendimas dėl ieškinio). Papildoma sąlyga yra tai, kad vykdymas (pinigų sumos išieškojimas) pagal šį sprendimą nepavyko arba apskritai nėra įmanomas (nusikaltėlis neturi jokios nuosavybės, iš nuosavybės negalima išieškoti).

Tačiau yra išimčių, kai kompensacijos nereikia pirmiausia reikalauti iš nusikaltėlio:

– kai nukentėjusysis priklauso vienai iš grupių, kurioms taikoma speciali apsauga (vaikai, nuo smurto šeimoje nukentėję asmenys, neįgalieji, kitos ES valstybės narės piliečiai (tarpvalstybiniais atvejais));

– kai nusikaltėlis lieka nežinomas (praėjus trimis mėnesiams nuo tada, kai buvo užregistruotas nusikaltimas arba apie jį buvo pranešta, ir nėra nustatytas prieš priimant Komiteto sprendimą) arba jei nusikaltėlis negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn (pvz., nusikaltėlis mirė arba nėra sukakęs 14 metų ir jam netaikoma baudžiamoji atsakomybė).

Ar vis tiek galiu reikalauti kompensacijos, jeigu nusikaltėlis nebuvo nustatytas arba nuteistas? Jei taip, kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Jei nusikaltėlis lieka nežinomas (praėjus trimis mėnesiams nuo tada, kai buvo nustatytas nusikaltimas arba apie jį

buvo pranešta, ir nėra nustatytas prieš priimant Komiteto sprendimą), nukentėjusysis gali prašyti kompensacijos.

Paprastai kompensacija yra susijusi su nusikaltėlio nuteisimu, kai jos prašoma remiantis vykdytinu dokumentu – teismo sprendimu (baudžiamajame arba civiliniame procese), kuriuo nukentėjusiajam buvo skirta kompensacija, tačiau nukentėjusysis negali jos gauti iš nusikaltėlio (vykdymas nepavyko arba nėra įmanomas).

Tais atvejais, kai nukentėjusysis turi specialų statusą (vaikai, neįgalieji arba nuo smurto šeimoje nukentėję asmenys ir nukentėjusieji tarpvalstybiniais atvejais – kitų ES valstybių narių piliečiai), nusikaltėlio nuteisimas nėra kompensacijos gavimo sąlyga.

Ar yra terminas, per kurį turiu pareikalauti kompensacijos?

Taip, yra du kompensacijos prašymo pateikimo terminai.

Atvejais, susijusiais su nenustatytu nusikaltėliu arba specialiomis nukentėjusiųjų grupėmis (vaikai, nuo smurto šeimoje nukentėję asmenys, kitų ES valstybių narių piliečiai), prašymo pateikimo terminas yra 6 mėnesiai nuo tos dienos, kurią buvo padarytas nusikaltimas.

Kitais atvejais, kai kompensacijos pirmiausia reikia reikalauti iš nusikaltėlio, prašymo pateikimo terminas yra 3 mėnesiainuo sprendimo gavimo arba pranešimo, kad vykdymas nepavyko, dienos. Jei vykdymas nebuvo siūlomas, terminas yra trys mėnesiai nuo tada, kai buvo gauta informacija, kad vykdymas nėra įmanomas.

Kokie nuostoliai ir išlaidos atlyginami kompensacija?

Pavyzdžiui, ar kompensacija atlyginama:

a) nusikaltimo aukai:

- turtinė (ne psichologinė) žala:

- *medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininio gydymo – ambulatorinio gydymo ir gydymo ligoninėje, reabilitacijos – išlaidos) – TAIP, tačiau tik tuo atveju, jei asmuo neturi teisės gauti tinkamų išmokų iš pensijų ir invalidumo draudimo. Atlyginama sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų, kurios pagal Slovėnijos Respublikos taisykles padengiamos iš privalomojo sveikatos draudimo, suma, ne didesnė kaip 20 000 EUR.*
- *papildomi poreikiai ar išlaidos, susiję su sužalojimu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.) – NE*
- *ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)*
 - *pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.) – NE*
 - *galimybės praradimas – NE*
 - *su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos, pavyzdžiui, teisinės išlaidos, teismo išlaidos) – NE*
 - *kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą – NE*
 - *kita*

- psichologinė (moralinė) žala:

- *nukentėjusiojo skausmas ir kančios – TAIP, už kenčiamą fizinį arba psichinį skausmą (dėl gyvenimo džiaugsmo praradimo, suluošinimo, apribotos laisvės, orumo ir kitų asmens teisių pažeidimo. Kompensacija už baimę nenumatyta.*

b) asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminaičiams:

- turtinė (ne psichologinė) žala:

- *laidotuvių išlaidos NE, nes šiuo metu tai yra socialinė teisė, kuri įgyvendinama pagal kitą įstatymą;*
- *medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, reabilitacija) – TAIP (tik nukentėjusiesiems). Atlyginama sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų, kurios pagal*

Slovėnijos Respublikos taisyklės padengiamos iš privalomojo sveikatos draudimo, suma, tačiau tik tuo atveju, jei asmuo nėra apsidraudęs privalomuoju arba savanoriškuoju sveikatos draudimu;

- išlaikymo praradimas – TAIP. Atlyginama mirusiojo vaikams, kurie atitinka maitintojo netekusio asmens pensijos gavimo sąlygas (vaikai iki 15 metų arba asmenys iki 26 metų, jei tai nuolatinės formos studijų studentai), tačiau pensija jiems nebuvo skirta (dėl su mirusiuoju susijusių priežasčių);
- galimybės praradimas – NE

– psichologinė žala:

- giminaičių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, skausmas ir kančios ir (arba) kompensacija maitintojo netekusiems asmenims, jei nukentėjusysis mirė – TAIP, maitintojo netekusiems asmenims kompensuojama už psichinį skausmą dėl artimojo netekties;

a) nusikaltimo aukai:

– turtinė (ne psichologinė) žala:

- medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininio gydymo – ambulatorinio gydymo ir gydymo ligoninėje, reabilitacijos – išlaidos)
- papildomi poreikiai ar išlaidos, susiję su sužalojimu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.)
- ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)
 - pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.)
 - galimybės praradimas
 - su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos (pavyzdžiui, teisinės išlaidos, teismo išlaidos)
 - kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą
 - kita

– psichologinė (moralinė) žala:

- nukentėjusiojo skausmas ir kančios

b) asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminaičiams:

– turtinė (ne psichologinė) žala:

- laidotuvių išlaidos
- medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, reabilitacija)
- išlaikymo arba galimybės praradimas

– psichologinė žala:

- giminaičių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, skausmas ir kančios ir (arba) kompensacija likusiems gyviems asmenims, jei nukentėjusysis mirė

Ar kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, ar dalimis kas mėnesį?

Paprastai kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, nebent reikia nustatyti būsimas kompensacijos skyrimo už tam tikrus laikotarpius sąlygas (pvz., vaiko nuolatinės formos studijos).

Kokiu būdu mano paties elgesys, susijęs su nusikaltimu, mano teistumas ar nebendradarbiavimas nagrinėjant prašymą dėl žalos atlyginimo gali turėti

Įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) sumai, kurią gausiu?

Sprendžiant dėl kompensacijos dydžio atsižvelgiama į pareiškėjo elgesį nusikaltimo padarymo metu ir po jo, taip pat į tai, kaip jis prisidėjo prie žalos atsiradimo ir jos dydžio, o kompensacija gali būti atitinkamai sumažinama arba prašymas gali būti atmestas.

Informacija apie pareiškėjo teistumą netikrinama, tačiau dėl nebendradarbiavimo kompensacijos skyrimo procedūros metu gali būti nenustatytos kai kurios aplinkybės, svarbios norint nustatyti teisę į kompensaciją, o dėl to gali būti neįvykdytos žalos pripažinimo sąlygos. Jei pareiškėjas neatsako į institucijos kvietimus papildyti prašymą skirti kompensaciją, neišsamus prašymas gali būti atmestas.

Kaip mano finansinė padėtis gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Nukentėjusiojo finansinė padėtis netikrinama, todėl neturi įtakos teisės į kompensaciją pripažinimui ar kompensacijos dydžiui.

Ar yra kitų kriterijų, kurie gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Taip, kompensacija sumažinama bet kokių kitų pareiškėjo už tą pačią žalą rūši bet koku pagrindu gautų kompensacijų, grąžintų lėšų ar kitų išmokų suma.

Kaip bus apskaičiuojama kompensacija?

Skaiciuojant kompensaciją už fizinį ir psichinį skausmą atsižvelgiama į didžiausias teisės aktuose numatytas kompensacijos sumas už kiekvieną žalą rūšį, o kompensacijos dydis nustatomas atsižvelgiant į šias ribas ir į sužalojimo sunkumą ar žalą rūšį.

Kalbant apie fizinį skausmą, specialiose taisyklėse yra nustatytos sužalojimų kategorijos, o teisės aktuose nustatytos didžiausios ir mažiausios sumos už šių kategorijų sužalojimus – nuo 50 iki 500 EUR už nesunkius sužalojimus, nuo 100 iki 1 000 EUR už vidutinio sunkumo sužalojimus, nuo 250 iki 2 500 EUR už sunkius sužalojimus, nuo 500 iki 5 000 EUR už labai sunkius sužalojimus ir nuo 1 000 iki 10 000 EUR už itin sunkius sužalojimus.

Dėl kitų rūšių žalą teisės aktai nukreipia į kitas taisykles. Kompensuoti prapažįstama tokia gydymo išlaidų suma, kaip ir sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų suma, kompensuojama iš privalomojo sveikatos draudimo, į kurią tomis pačiomis aplinkybėmis apdraustasis turėtų teisę pagal Slovėnijos Respublikos taisykles. Lėšų kompensacija dėl išlaikymo praradimo prapažįstama mirusio nukentėjusiojo išlaikytiniams tokia apimtimi, kuri nustatyta Slovėnijos taisyklėmis dėl pensijų ir invalidumo draudimo, susijusiomis su maitintojo netekusių asmenų pensija.

Ar yra nustatyta mažiausia arba didžiausia suma, kuri gali būti skirta?

Taip, už fizinį skausmą gali būti skiriama mažiausiai 50 EUR, o daugiausiai – 10 000 EUR, o už psichinį skausmą – daugiausiai 10 000 EUR.

Už psichinį skausmą, sukeltą artimojo mirties, visiems mirusiojo giminaičiams gali būti skirta iki 10 000 EUR dydžio kompensacija.

Ar turėčiau nurodyti sumą prašymo formoje? Jei taip, ar yra nurodymai, kaip ją apskaičiuoti, arba nurodymai dėl kitų aspektų?

Ne. Prašymo formoje galima nurodyti kompensacijos sumą, tačiau pagal teisės aktus to daryti neprivaloma.

Ar kompensacija, kurią už patirtą žalą gausiu iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, savo darbdavio ar privataus draudimo), bus išskaičiuota iš kompensacijos, kurią mokės institucija ar įstaiga?

Taip. Pagal teisės aktus už kiekvienos rūšies žalą nustatyta kompensacija sumažinama bet kokiomis kitomis kompensacijomis, gražintomis lėšomis ar kitomis išmokomis, kurias pareiškėjas bet koku kitu pagrindu gavo už tos pačios rūšies žalą.

Ar galiu gauti kompensaciją avansu? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Ne.

Ar galiu gauti papildomą kompensaciją (pvz., pasikeitus aplinkybėms ar pablogėjus sveikatai ir kt.) po pagrindinio sprendimo?

Teisės aktuose nėra numatyta tokio aplinkybių pasikeitimo.

Kokius patvirtinamuosius dokumentus reikia pridėti prie prašymo?

Pagal teisės aktus reikalavimą reikia pagrįsti šiais dokumentais:

- įgaliojimu,
- policijos protokolo kopija (arba kitos įstaigos baudžiamajame procese ir (arba) iki jo dokumentais),
- atitinkamomis medicininėmis išvadomis ir medicinos pažymomis,
- pareiškėjo pareiškimu dėl kompensacijos gavimo iš kitų šaltinių.

Jei pareiškėjas kreipiasi dėl kompensacijos, nes negali jos išieškoti iš nusikaltėlio, reikia pridėti šiuos dokumentus:

- sprendimo (kuriuo buvo skirta kompensacija) kopiją,
- vykdomojo dokumento kopiją ir įrodymus, patvirtinančius, kad sprendimo įvykdyti nepavyko arba vykdymas buvo negalimas.

Institucija gali prašyti pateikti papildomus įrodymus, skirtus kompensacijos skyrimo sąlygoms nustatyti.

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius, kai prašymas gaunamas ir nagrinėjamas?

Ne. Prašymams, ieškiniams ir sprendimams žalos atlyginimo procese pagal šį įstatymą netaikomas joks mokestis.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą (nacionaliniu atveju)?

Komitetas, priimantis sprendimus dėl kompensacijos nusikaltimų aukoms (*Komisija Vladi Republike Slovenije za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj*; toliau – Komitetas).

Kur siųsti prašymą (nacionaliniu atveju)?

Teisingumo ministerijai (*Ministrstvo za pravosodje*), Župančičeva 3, 1000 Ljubljana.

Ar turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl

prašymo?

Ne.

Kiek laiko (apytikriai) užtrunka, kol gaunamas institucijos sprendimas dėl prašymo kompensuoti žalą?

Teisės aktuose nustatytas sprendimo priėmimo terminas yra 3 mėnesiai nuo galutinio prašymo gavimo. Paprastai pati procedūra trunka mažiau nei pusę metų, priklausomai nuo konkrečių aplinkybių.

Jei nesu patenkintas institucijos sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

Komiteto sprendimą galima skųsti pareiškiant ieškinį administraciniame procese Slovėnijos Respublikos administraciniam teismui.

Kur galiu gauti reikiamas formas ir kitą informaciją apie tai, kaip pateikti prašymą?

Teisingumo ministerijos interneto svetainėje

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/drzava-druzba/kazniva-dejanja/odskodnine-zrtvam-kaznivih-dejanj.html>

Interneto puslapio versija anglų kalba

<https://www.gov.si/en/topics/compensation-for-victims-of-crimes/>

Informacijos taip pat galima gauti raštu arba telefonu

Ministrstvo za pravosodje
Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice
Sektor za popravu krivic in podpora žrtvam kaznivih dejanj
Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

Telefonas +386 1 369 5442

El. paštas gp.mp@gov.si

Pagal teisės aktus policija privalo suteikti žmonėms pagrindinės informacijos, kaip jie gali įgyvendinti savo teises. Be to, kitos valstybės įstaigos, dirbančios su nukentėjusiais (socialinio darbo centrai, pagalbos nukentėjusiesiems nevyriausybinių organizacijos), paprastai žino apie šias teises ir teikia tokio pobūdžio informaciją.

Ar yra speciali pagalbos linija arba interneto svetainė, kur galėčiau kreiptis?

Žr. pirmiau.

Ar rengdamas prašymą galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

Šiais atvejais nemokama teisinė pagalba neteikiama.

Tačiau pagal bendrosios administracinės procedūros taisykles pareigūnas turi laikytis pareiškėjo teisių apsaugos principo, o tai reiškia, kad pareigūnas turi sudaryti pareiškėjui galimybę įgyvendinti savo teises, šiuo klausimu jį perspėti, pasiūlyti užpildyti prašymą ir teikti paaiškinimus, o kartu užtikrinti, kad dėl pareiškėjo nežinojimo ar žinių trūkumo nebus pažeistos jo teisės.

Ar yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą?

Taip, kai kurios nevyriausybines organizacijos (pvz., Nesmurtinio bendravimo bendruomenė (*Društvo za nenasilno komunikacijo*)) teikia pagalbą, skirtą nukentėjusių teisėms užtikrinti.

■ Paskutinis naujinimas: 12/03/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.